

Ελληνικές βουλευτικές εκλογές .

Εκλογές 18^{ης} Ιουνίου 1989

Οι εκλογές γίνονται κάτω από το βάρος του Σκανδάλου Κοσκωτά. Πρώτο κόμμα έρχεται η ΝΔ του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, αλλά κανένα κόμμα δεν εξασφαλίζει την πλειοψηφία.

Οι βουλευτικές εκλογές της 18ης Ιουνίου 1989 που διεξήχθησαν από την κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου έφεραν στην πρώτη θέση το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας υπό τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, αλλά χωρίς κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

Έτσι, ο Ανδρέας Παπανδρέου παρέμεινε πρωθυπουργός μέχρι τις 2 Ιουλίου 1989, οπότε η Νέα Δημοκρατία και ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου αποφάσισαν τον **σχηματισμό της κυβέρνησης Τζαννετάκη.**

Ειδικότερα, η Νέα Δημοκρατία με 44,28% των ψήφων έλαβε 145 έδρες, το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα με 39,13% 125 έδρες, ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου με 13,13% 28 έδρες και από 1 έδρα κατέλαβαν η Δημοκρατική Ανανέωση με 1,01% και ο ανεξάρτητος Μουσουλμάνος με 0,52%.

Η κυβέρνηση Τζαννετάκη, με την αφύσικη σύμπραξη Δεξιάς και Αριστεράς που είχε διακηρυγμένο στόχο την παραπομπή των υπευθύνων για την υπόθεση Κοσκωτά δεν μακροημέρευσε, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να οδηγηθεί σε νέες εκλογές το Νοέμβριο.

Τον Αύγουστο του 1989 η κυβέρνηση Τζαννετάκη θέλοντας να ενισχύσει επικοινωνιακά την συγκυβέρνηση Δεξιάς και Αριστεράς, αποφασίζει με αφορμή τη συμπλήρωση 40 χρόνων από το τέλος του Εμφυλίου πολέμου, να κάψει, στις 29 Αυγούστου, στις υφικάμινους της Χαλυβουργικής στον Ασπρόπυργο, 17.500.000 αστυνομικούς «φακέλους πολιτικών φρονημάτων» αριστερών πολιτών. Ωστόσο, πολλοί διαμαρτυρήθηκαν για την καταστροφή πολύτιμου αρχαιακού υλικού, ενώ αναπτύχθηκαν και σκέψεις για πιθανή καταστροφή ενοχοποιητικών στοιχείων.

Στις 21 Σεπτεμβρίου 1989 η Βουλή παρέπεμψε τον Ανδρέα Παπανδρέου στο Ειδικό Δικαστήριο για ηθική αυτουργία κατ' εξακολούθηση στο σκάνδαλο των τηλεφωνικών υποκλοπών ενώ στις 27 Σεπτεμβρίου παραπέμφθηκε και για το σκάνδαλο Κοσκωτά.

Ολοκληρώνοντας το έργο της, η κυβέρνηση παραιτήθηκε προκειμένου να διοριστεί Υπηρεσιακή, με σκοπό την διενέργεια εκλογών.

Εκλογές 5ης Νοέμβρη 1989

Η περίοδος ανάμεσα στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις, από τον Ιούνιο μέχρι τον Νοέμβριο του 1989, υπήρξε εξαιρετικά πυκνή σε συνταρακτικά γεγονότα και ανατροπές, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς

Ως αποτέλεσμα των εκλογών αυτών, συγκροτήθηκε, στις 23 Νοεμβρίου, η **οικουμενική κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον καθηγητή Ξενοφώντα Ζολώτα**, με στήριξη από την Νέα Δημοκρατία, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και το Συνασπισμό, δηλαδή περίπου από το 98% των Ελλήνων οι οποίοι ψήφισαν τα 3 αυτά κόμματα.

Οι δεύτερες εκλογές του 1989 έδειξαν ότι το ΠΑΣΟΚ, με τον ηγέτη του κατηγορούμενο και άρρωστο, αύξησε την δύναμή του, ενώ η ΝΔ παρ' ότι επίσης αύξησε τη δύναμή της, πάλι δεν μπόρεσε να εξασφαλίσει κυβερνητική πλειοψηφία.

Ο χαμένος των εκλογών υπήρξε ο Συνασπισμός, ο οποίος είδε το ποσοστό του να πέφτει, και την στρατηγική του να αποδοκιμάζεται από πολλούς οπαδούς του. «Φαίνεται ότι οι τολμηρές και πρωτοφανείς πρωτοβουλίες του τον Ιούνιο του 1989 δε βρήκαν καθολική αποδοχή στο εκλογικό σώμα της Αριστεράς, το οποίο εξέφρασε την αντίδρασή του στη συμμαχία ΝΔ-Συνασπισμού»

Ελληνικές βουλευτικές Εκλογές Νοεμβρίου 1989

5 Νοεμβρίου 1989

Πρώτο κόμμα

Επικεφαλής: Κωνσταντίνος Μητσοτάκης

Κόμμα: Ν.Δ.

Έδρες: 148

Αριθμός ψήφων: 3.093.055

Ποσοστό: 46,19%

Δεύτερο κόμμα

Επικεφαλής: Ανδρέας Παπανδρέου

Κόμμα: ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Έδρες: 128

Αριθμός ψήφων: 2.723.739

Ποσοστό: 40,67%

Τρίτο κόμμα

Επικεφαλής: Χαρίλαος Φλωράκης

Κόμμα: Συνασπισμός

Έδρες: 21

Αριθμός ψήφων: 734.552-Ποσοστό: 10,97%

Τέταρτο κόμμα

Επικεφαλής: Δημήτρης
Χατζηπαναγιώτου

Κόμμα: Οικολόγοι Εναλλακτικο

Έδρες: 1

Αριθμός ψήφων: 39.130-Ποσοστό:

0,58%

Πέμπτο κόμμα

Επικεφαλής: Ισμαήλ Μολλά

Κόμμα: Εμπιστοσύνη

Έδρες: 1

Αριθμός ψήφων: 26.012

Ποσοστό: 0,39%

Εκλογές 10ης Οκτώβρη 1990

Μετά την αδυναμία της Βουλής να εκλέξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας διενεργούνται νέες εκλογές. Η ΝΔ του Κ. Μητσοτάκη κερδίζει 150 έδρες. Αμέσως ο μοναδικός βουλευτής της ΔΗΑΝΑ Θεόδωρος Κατσίκης προσφέρει στήριξη στη ΝΔ ως 151ος βουλευτής. Δυο μήνες μετά ο Θ. Κατσίκης προσχωρεί στην ΚΟ της ΝΔ. Η ΔΗΑΝΑ διαλύεται.

Στις 4 Μάη 1990 εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο Κωνσταντίνος Καραμανλής με 153 ψήφους.

Στη Διεθνή Σκηνή κυριαρχούν οι Ανατροπές του σοσιαλισμού στην ΕΣΣΔ

και την Ανατολική Ευρώπη. Τον Ιούνιο του 1991 το ΚΚΕ αποχωρεί από τον ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ.

Στις 7 Φλεβάρη του 1992 υπογράφεται η **Συνθήκη του Μάαστριχτ** και η ΕΟΚ γίνεται Ε.Ε. (Ευρωπαϊκή Ένωση). Η χώρα μπαίνει στη λεωφόρο της μεγάλης της περιπέτειας.

Το Νοέμβριο του 1990 (όταν υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ήταν ο Βασίλης Κοντογιαννόπουλος), εκδηλώθηκε κύμα μαθητικών καταλήψεων (ως αντίδραση για την τότε επιχειρούμενη από την κυβέρνηση μεταρρύθμιση στο χώρο της Παιδείας) που κράτησε τρεις μήνες, κατά την διάρκεια των οποίων δολοφονήθηκε ο καθηγητής Νίκος Τεμπονέρας από τον Ιωάννη Καλαμπόκα, στέλεχος της ΟΝΝΕΔ Αχαΐας, ο οποίος και καταδικάστηκε σε δίκη που ακολούθησε.

Η κυβέρνηση πολιτεύτηκε μέσα στο διεθνές κλίμα της κατάρρευσης του υπαρκτού σοσιαλισμού. Κατά την τριετία 1990-1993 στον τομέα της οικονομικής ιδιαίτερα πολιτικής προχώρησαν σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές προς την κατεύθυνση της μείωσης του κράτους.

Προχώρησε η απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος και της κίνησης κεφαλαίων, η απελευθέρωση κατά μεγάλο μέρος της αγοράς των ενοικίων, η απελευθέρωση της εμπορίας καυσίμων, η κατάργηση των ελέγχων τιμών σε όλα τα αγαθά με εξαίρεση τα φάρμακα, η απελευθέρωση της αγοράς εργασίας με την εισαγωγή της μερικής απασχόλησης και της τέταρτης βάρδιας και η απελευθέρωση του ωραρίου των καταστημάτων.

Μειώθηκε ο αριθμός των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα από 484.000 το 1989 στις 458.000 το 1993, όπως προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος.

Ελληνικές βουλευτικές εκλογές 1990

8 Απριλίου 1990

Πρώτο κόμμα

Επικεφαλής: Κωνσταντίνος Μητσοτάκης

Κόμμα: Ν.Δ.

Έδρες: 150

Αριθμός ψήφων: 3.088.137-Ποσοστό: 46,89%

Δεύτερο κόμμα

Επικεφαλής: Ανδρέας Παπανδρέου

Κόμμα: ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Έδρες: 123

Αριθμός ψήφων: 2.543.042

Ποσοστό: 38,61%

Τρίτο κόμμα

Επικεφαλής: Χαρίλαος Φλωράκης

Κόμμα: Συνασπισμός

Έδρες: 19

Αριθμός ψήφων: 677.059

Ποσοστό: 10,28%

Τέταρτο κόμμα

Επικεφαλής: Δημήτρης
Χατζηπαναγιώτου

Κόμμα: Οικολόγοι
Εναλλακτικοί

Έδρες: 1

Αριθμός ψήφων: 50.686

Ποσοστό: 0,77%

Πέμπτο κόμμα

Επικεφαλής: Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος

Κόμμα: ΔΗ.ΑΝΑ.

Έδρες: 1

Αριθμός ψήφων: 44.077

Ποσοστό: 0,67%

Εκλογές 10ης Οκτώβρη 1993

Η αποπομπή του υπουργού Εξωτερικών Αντώνη Σαμαρά από την Κυβέρνηση της ΝΔ τον Απρίλη του 1992, για τους χειρισμούς του στο όνομα της ΠΓΔΜ οδηγεί στην δημιουργία της Πολιτικής Ανοιξης (ΠΟΛΑΝ) τον Ιούνιο του 1993 και στην ανεξαρτοποίηση δυο βουλευτών της ΝΔ τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους. Η Κυβέρνηση της ΝΔ πέφτει, η χώρα οδηγείται σε εκλογές.

Επιστροφή του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία με τον Ανδρέα Παπανδρέου – μέχρι την 15η Ιανουαρίου 1995 όπου αποχωρεί λόγω της υγείας του και αναλαμβάνει στις 21 Ιανουαρίου 1994 ο Κώστας Σημίτης. Το ΚΚΕ (με την Αλέκα Παπαρήγα) κατεβαίνει μόνο του στις εκλογές και ο ΣΥΝ μένει εκτός Βουλής.

Από την βίλα του στην Εκάλη, ο Ανδρέας Παπανδρέου προέβη στην εξής δήλωση το βράδυ των εκλογών, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων:

«Ο λαός emίλησε. Καταδίκασε τον κακέκτυπο νεοφιλελευθερισμό της Νέας Δημοκρατίας. Είπε το μεγάλο ΝΑΙ στην πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την έξοδο από την κρίση και την ανασυγκρότηση της πατρίδας μας. Για μια πολιτική εθνικά υπερήφανη που να αναστηλώνει το κύρος της χώρας μας. Για μια οικονομική πολιτική που θα εξασφαλίζει την οικονομική σταθερότητα, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική προστασία. Όπως γνωρίζετε, κληρονομήσαμε πολύπλοκα και δύσκολα προβλήματα. Γι' αυτό και καλούμε όλο τον ελληνικό λαό σε συστράτευση, για να

αντιμετωπίσουμε μαζί τις προκλήσεις των καιρών μας.

Θέλω να ευχαριστήσω τον λαό από τα βάθη της καρδιάς μου για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε. Με ετίμησε ξανά με την εμπιστοσύνη του.

Ευχαριστώ τους συνεργάτες μου, για την συμβολή τους στο έργο μας.

Ευχαριστώ την Δήμητρα, η συμβολή της οποίας στην ζωή μου και στον αγώνα μου, είναι ανεκτίμητη.

Γεια σας και θα προχωρήσουμε όλοι μαζί στρατευμένοι στον βωμό μιας νέας, αναγεννημένης Ελλάδας!»

Κυβέρνηση Κώστα Σημίτη Ιανουαρίου 1996

Πιο συγκεκριμένα, ήδη από τα Χριστούγεννα του 1995, με την επιδείνωση της υγείας του Ανδρέα Παπανδρέου που νοσηλευόταν ήδη στο Ωνάσειο νοσοκομείο, άρχισαν στο ΠΑΣΟΚ οι διεργασίες για την αντικατάστασή του. Γρήγορα, έγινε φανερό, ότι τρία σημαίνοντα μέλη του κόμματος, ο Κώστας Σημίτης, ο Άκης Τσοχατζόπουλος, και ο Γεράσιμος Αρσένης συγκέντρωναν τις περισσότερες πιθανότητες να διαδεχτούν τον Παπανδρέου στην Πρωθυπουργία της χώρας.

Στις 15 Ιανουαρίου 1996 ο Πρωθυπουργός υπογράφει την επιστολή παραίτησής του από την Πρωθυπουργία και στις 18 Ιανουαρίου συγκαλείται η Κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ προκειμένου να εκλέξει νέο Πρωθυπουργό. Στην πρώτη ψηφοφορία ισοψηφούν οι Άκης Τσοχατζόπουλος και Κώστας Σημίτης με 53 ψήφους έκαστος, ενώ ο Γερ. Αρσένης με 50 ψήφους, τίθεται εκτός μάχης. Το απόγευμα της ίδιας

ημέρας, στη δεύτερη ψηφοφορία ο Κώστας Σημίτης με 86 ψήφους υπέρ, έναντι 75 του Ά. Τσοχατζόπουλου και 5 λευκών, ανακηρύσσεται νέος Πρωθυπουργός

Ελληνικές βουλευτικές εκλογές 1993

10 Οκτωβρίου 1993

Πρώτο κόμμα

Επικεφαλής: Ανδρέας Παπανδρέου

Κόμμα: ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Έδρες: 170

Αριθμός ψήφων: 3.235.017

Ποσοστό: 46,88%

Δεύτερο κόμμα

Επικεφαλής: Κωνσταντίνος Μητσοτάκης

Κόμμα: Ν.Δ.

Έδρες: 111

Αριθμός ψήφων: 2.711.737

Ποσοστό: 39,30%

Τρίτο κόμμα

Επικεφαλής: Αντώνης Σαμαράς

Κόμμα: ΠΟΙ.ΑΝ.

Έδρες: 10

Αριθμός ψήφων: 336.460

Ποσοστό: 4,88%

Τέταρτο κόμμα

Επικεφαλής: Αλέκα Παπαρήγα

Κόμμα: Κ.Κ.Ε.

Έδρες: 9

Αριθμός ψήφων: 313.001 - Ποσοστό: 4,54%

